N° 268. 1836

BREDASCHE COURANT.
Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk
Nieuws- Blad.

Donderdag 10 November.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

Breda. — De belgische bladen houden het programma van de opening der beide kamers welke op heden moest plaats hebben. Beide kamers, zoo die van den senaat als der afgevaardigden, zullen zich na de openingsaanspraak afzonderlijk vereenigen.

— Ter Antwerpsche beurs van heden (8 November) waren de fondsen genoteerd: Belg. 100⅞; O. Metall. 102⅝; S. Ardoin 21, 20⅞; Differed. 8¾; Nap. renten 91¼; B. Tavolière 56; Sicil. 91; Rom. L. 99⅜; Id. te Antw. 95½; Braz. 83¾. — Wisselkoers op Amsterdam en Rotterdam ½ pCt. verlies k. z.

In de parijsche bladen van eergisteren, ons heden avond langs den gewonen weg geworden, vinden wij geene nieuwstijdingen, dan die door ons reeds heden morgen hoofdzakelijk gegeven werden. De meeste derzelve komen overeen, dat, schoon nog geen officieel besluit bekend is, men het achter vrij zeker kan achten, dat de jonge *Louis Bonaparte* niet in regten zal betrokken worden. Het ministerieel avondblad, *la Charte*, behelst nog een naschrift, waarin dit blad verzekert, dat het gedaan onderzoek en de verkregen inlichtingen slechts bevestigd hadden dat het garnizoen van Straatsburg met den besten geest bezield was. Alleen vier luitenants van het bataillon pontonniers hadden zes kompagnien van dat korps te Straatsburg in garnizoen, zoeken te verleiden; zij hadden hen daartoe de kaserne doen uitrukken en naar de plaats der beweging willen leiden, doch deze manschappen, onderweg ontwarende, dat men hen op een ander punt dan de gewone verzamelplaats rigtte, hadden plotselijk halt gehouden, regts om keert gemaakt en zich naar hunne kaserne terug begeven. Drie dier luitenants waren het ontvlugt; de vierde, *Laity* geheeten, was gearresteerd geworden. — Op het oorlogs-bureau te Parijs is intusschen, sedert het voorgevallene te Straatsburg, de krijgsraad menigvuldig vergaderd geweest. Het groote vraagstuk, waar men zich mede bezig houdt, betreft eene uitgebreide zuivering van het kader der onder-officieren van het leger; als een middel daartoe wil men de garnizoensplaatsen vermenigvuldigen, ten einde de opeenhooping van troepen te vermijden; vooral wil men de troepen gedurig van garnizoen doen verwisselen, en zou er onder anderen besloten zijn om de regimenten artillerie bij detachementen te verdeelen, en op een punt slechts het noodig getal manschappen voor de polijgoon-oefeningen en de speciale scholen laten; ook het tegenwoordig garnizoen van Parijs, dat nog slechts sedert weinige weken daar ligt, zou geheel verwisseld worden. Tot al deze maatregelen zou echter niet dan na vrij levendige discussien in den raad zijn besloten, daar sommige der ministers oordeelden, dat men door die maatregelen toonen zoude met der daad bevreesd te zijn; de koning zelfs zou dit gevoelen min of meer deelen, maar de meening van den heer *Guizot* had ten deze niet te min de overhand gehad.

— Uit de jongste berigten uit Spanje blijkt dat de nu laatst aangekondigde overwinning op *Gomez* evenzeer verzonnen is als de vorige; immers de Madridsche dagbladen van den 22sten bevestigen haar niet. In een bijzonder schrijven uit Villa-Neuva de Serena komt voor, dat *Gomez* in den vroegen morgen (de dagteekening wordt niet opgegeven) de stad Almaden, in Estramadura, voor welker behoud men te Madrid zoo bezorgd was, had aangetast en het garnizoen des avonds ten zes uren zich nog manmoedig verdedigde. *Rodil* stond op 9 uren afstands van de plaats en de afdeeling van *Espinosa* was te Vasseqiullo, 11 uren van Almaden gelegen, aangekomen; men hoopte dat beide deze generaals de benaauwde stad zouden zijn ter hulp gesneld, en zag men diensvolgens met verlangen nadere tijdingen te gemoet. Te Madrid was men zeer ontevreden over de traagheid der beweging van *Rodil* en sprak men al weder van hem het bevel te ontnemen.

— In de cortes-zitting van den 27sten heeft de heer *Mendizabal*, ten slotte der memorie over de finantiele gesteldheid van het koningrijk door hem alstoen voorgelezen, gesproken van een onverwacht voorval in een vreemd land, hetwelk in strijd was met de instructien door het gouvernement gegeven. Door den *Eco del Commercio* wordt dit zeggen aldus toegelicht, dat het bewind te Madrid deszelfs agent te Londen, *Durou*, in last gegeven had eene leening van een millioen douro's op de inkomsten van het eiland Cuba, of tegen verwaarborging van deszelfs aandeel in de gedwongen leening, tot stand te brengen, ten einde daardoor de middelen te hebben om op den 1sten November de verschenen intrest te betalen, doch de onderhandeling was niet gelukt en nu heette het, dat gemelde agent zijne instructien te buiten gegaan zijnde, men hem zijne volmagt ontnomen had.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 9den November.

Zijner Majesteits oorlogskorvet *Pallas*, kapitein-luitenant *Buis*, is den 7den dezer uit de West Indien te Hellevoetsluis aangekomen.

— Uit Vlissingen schrijft men van den 4den dezer:

» De verschillende divisien kanonneerbooten op de boven- en beneden-Schelde, onder het opperbevel van den kapitein-ter-zee *Lucas*, zullen, binnen weinige dagen, hunne winterkwartieren betrekken; een gedeelte derzelve zal te Zierikzee, en een ander te Hansweert of Hoedekenskerke overwinteren.

» De nieuwe rijks stoomboot *Cerberus*, kapitein-luitenant *van Franck*, liggende in het dok te Vlissingen, zal binnen weinige dagen eene proefvaart doen; men verneemt, dat dit stoomvaartuig, zoo wat werktuigkunde als scheepsbouw betreft, uitmuntend vervaardigd is.

» Eenige belgische visschers van Kieldrecht (Oostvlaanderen), op de Schelde, onder het bereik onzer kanonneerbooten, en onze wateren gevischt hebbende, zijn twee of drie derzelve achterhaald, en gevankelijk naar Goes opgevoerd."

— In Engeland hebben dezen dagen degenen, die er onmiddelijk bij tegenwoordig waren, zich een juist denkbeeld kunnen vormen van de woede en kracht eens leeuws. Terwijl de groote menagerie van den heer *Wombwell* de stad Banff binnenreed, hoorde men onverhoeds een allervreesselijkst gedruisch in een van de hokken der wilde beesten. Men deed onderzoek en bevond, dat de leeuwin had weten door te dringen in het hok van den buffel, dezen laatsten had aangegrepen en een gevecht op leven of dood met denzelven voerde. Niet dan met de uiterste moeite en gevaar gelukte het den oppassers de leeuwin in haar vertrek terug te drijven; de buffel was echter zoodanig gekwetst, dat hij kort daarna overleed.

— De brieven en dagbladen uit de Vereenigde Staten houden zich schier uitsluitend bezig met de verkiezingen van eenen nieuwen president; de heer *van Buren* is nog altijd de kandidaat, die door de vrienden van den tegenwoordigen president wordt ondersteund.

— Berigten uit de republiek Texas tot het laatst van Augustus maken gewag van nieuwe mislukte pogingen tot bevrijding van den Mexikaanschen generaal en voorzitter *Santa Anna*; dezelve was reeds werkelijk ontkomen en bevond zich op een vaartuig, dat naar Vera-Cruz bestemd was, doch zijne vlugt was ontdekt en hij door de Texianen op nieuw in verzekerde bewaring genomen. Volgens de tijdingen uit Mexico hield men zich daar bezig met het op de been brengen van een korps van 2000 man, om den oorlog tegen de Texianen voort te zetten.

FRANKRIJK.

PARIJS, (MAANDAG) DEN 7DEN NOVEMBER.

De handelwijze van het gouvernement met betrekking tot het verwijzen naar de gewone regtbanken, van de personen in de zaak van Straatsburg betrokken, heeft de meening van al de bladen der hoofdstad op deze zaak uitgelokt. Men heeft het bestuur toegejuicht van ten deze afgeweken te zijn van de beginselen der wetten van September, door de zaak niet voor het hof der pairs te brengen. De organen van het ministerie zijn nogtans met eene goedkeuring der zaak op dien grond niet gediend, zonder evenwel rond voor de meening uit te komen, welke het bewind bewogen heeft de zaak te brengen voor het hof van Colmar. Men houdt het er voor, dat zulks althans niet de vreeze geweest is voor de uitwerking welke de naam van *Napoleon* kon voortbrengen, want de bevolking heeft zich weinig getroffen gevoeld, dat die naam weer zoo onverwacht ter sprake kwam, terwijl men toch bovendien voornemens was den jongen Prins aan de vervolging der regtbank te onttrekken. Men verzekert dat laatstgemelde te Parijs magtige beschermers gevonden heeft, die bij het gouvernement terstond hebben aangehouden om denzelven over de grenzen te voeren. In een' brief uit Straatsburg van den 5den wordt gemeld, dat men voor den Prins een goed lokaal in gereedheid brengt, waar hij alle gemakken des levens zal genieten; dat men echter, alvorens hem in vrijheid te stellen, alle verkrijgbare inlichtingen van hem zal zien te bekomen over den aard zijner onderneming en betrekkingen tot een aantal radikalen in Zwitserland, die van de onderneming des Prinsen schijnen kennis te hebben gedragen. Het gouvernement zou tevens agenten naar Zwitserland hebben gezonden, om over de verbindtenissen aldaar van Prins *Louis* berigten in te winnen.

— Men verzekert hier thans dat de jongste reis van den heer *Thiers* naar Italie in geenen deele vreemd aan de staatkunde is geweest. Hij zou in last hebben gehad om zekere onderhandelingen, onder zijn ministerie aangevangen, voort te zetten, welker bedoeling niet minder was dan het vormen eener Italiaansche confederatie onder het patronaatschap aan den koning van Napels. Die onderhandlingen hadden echter weinig gevolg gehad, in weerwil de heer *Thiers* den Paus had trachten te doen gevoelen, dat een dergelijk soort van verbindtenis het eenige middel was, om de tegenwoordigheid der fransche troepen in Italie noodeloos te maken, daar de Italiaansche Staten afzonderlijk niet magtig genoeg waren om de misdadige pogingen van het *jonge Italie* te weeren, zonder den bijstand der oostenrijksche troepen, en Frankrijk niet gedogen kon dat deze laatste mogendheid eene te groote heerschappij

in Italie kreeg. Des heeren *Thiers* pogingen waren intusschen mislukt, hoofdzakelijk ter oorzake van de onderlinge ijverzucht der Italiaansche Staten, als door den invloed der Oostenrijksche tegenwerking. De heer *Thiers* zelf is, naar het zeggen, naar Parijs teruggekeerd op het schrijven zijner vrienden, van de mogelijkheid voor hem, om weder in het ministerie te geraken; er zouden deswege thans onderhandelingen gevoerd worden; sprongen dezelve af, dan mogt men verwachten, dat de heer *Thiers* als gezant naar Napels zoude gaan.

— Men spreekt van twee belangrijke maatregelen die bij de aanstaande zitting aan de bekrachtiging der kamers zouden voorgedragen worden. De eerste zou daarin gelegen zijn, dat de spaarbanken niet verpligt konden worden tot het remboursement van ontvangsten dan drie maanden na derzelver storting; hierdoor zouden de operatien van gemelde inrigtingen veel gemakkelijker worden gemaakt; de tweede zoude daarin bestaan, dat alle verkoopen op tijd naar den beursprijs gedaan, aan een bijzonder zegelregt waren onderworpen van 100 fr. voor een kapitaal van 100,000 fr. Beide maatregelen worden als zeer nuttig beschouwd.

— De heer *de Montalivet* is gisteren te Parijs terug gekomen, en heeft heden morgen verscheiden uren met den Koning gearbeid.

— De minister van oorlog heeft het 10de regiment van linie, dat te Soissons ligt, naar Parijs ontboden; men bevreemde zich dat het garnizoen der hoofdstad versterkt wordt, daar de grootste rust hier heerschende is.

— Voor eenige dagen heeft men gesproken van een voorgenomen maatregel van het spaansch gouvernement, om de schuldbekentenissen op Cuba door schatkistbons te doen vervangen. Men houdt hier thans dit gerucht voor ongegrond.

— De tijdingen uit Madrid houden het verslag van de zittingen der cortes van den 29 en 30sten ll. In de eerste derzelve werd verslag gedaan van den arbeid der commissie over het inwendig beheer der kamer, waarover, volgens het reglement, met gesloten deuren was beraadslaagd. Van wege het gouvernement werd voorts een ontwerp van wet aangeboden, strekkende om eenigermate te voorzien in de belangen der orde-geestelijken, die men door de vernietiging der kloosters van alles ontzet heeft; aan de geestelijke zusters zou de keuze worden vrijgelaten, om den sluijer af te leggen, of dien te blijven dragen. Door den heer *Vila* werd vervolgens een voorstel gedaan, strekkende om eene commissie te benoemen, om den loop der werkzaamheden te regelen, die men voor de hervorming der constitutie, het gevoegelijkst zal dienen in acht te nemen. Het adres van antwoord, door de commissie voorgedragen, gaf tot geene discussie aanleiding, maar werd, zoo als het opgemaakt was, slechts eene uitbreiding van de troonrede behelzende, aangenomen. De cortes wilden het gedrag der ministers voor het tegenwoordige goed- noch afkeuren, dewijl men later gelegenheid zou hebben, derzelver daden na te gaan.

In de zitting van den 30sten werd de boodschap ontvangen, dat de Koningin des middags de commissie met het adres van antwoord ontvangen zou. De tweede lezing van het voorstel des heeren *Vila* werd daarop gedaan, en werd hetzelve aangenomen. Voorts werd een voorstel van den heer *Cabrera* aangenomen, om namelijk een lid der cortes, naar elk der hoofdkwartieren van het leger te zenden, om den staat der militaire operatien na te gaan en daarvan verslag aan de cortes te doen. Ten laatste werden de conclusien der commissie van oorlog, op het voorstel van een lid betrekkelijk de conscriptie gelezen. Een levendige discussie had dit rapport ten gevolge. De heer *Alvaro* keurde hetzelve hoogelijk af en besloot met te zeggen, dat hij in niets zou bewilligen, zoolang de natie niet overtuigend wist, welk gebruik van hare opofferingen werd gemaakt. In de zaal en van de tribunes werd deze verklaring luide toegejuicht.

— Brieven uit Spanje melden het berigt der inneming van Almaden door de karlisten. Een derzelve, gedagteekend Madrid 1 November, behelst hoofdzakelijk het volgende:

« Almaden is bezweken. Toen *Flinter*, na zich twee dagen verdedigd te hebben, zag, dat men hem niet kwam ontzetten, terwijl zijne soldaten tot op een derde verminderd, en de overgeblevene, door den hopeloozen tegenstand afgemat waren, heeft hij ten 10 ure gekapituleerd. Men weet nog niet of *Gomez* in de rijke mijnen in de omstreken dier stad doorgedrongen is; maar de voorgaande bedrijven van dien bevelhebber der karlisten, doen ons vermoeden, dat hij de gelegenheid niet zal verzuimd hebben, ons van zulke rijke hulpbronnen te berooven. Volgens gedane berekeningen zoude daaruit voor ons gouvernement, of voor den heer *Rotschild*, een verlies van meer dan dertig millioenen, en meer dan 20 millioenen aan onkosten, die besteed zijn om de mijnen van Almaden in staat van ontginning te brengen, voortvloeijen (1).

» Het verlies van Almaden heeft aller oogen geopend, en al onze hoop verijdeld. Wij zien dat de onbekwaamheid en de vrees bij al onze generaals heerschen. Wij durven niet gelooven dat het verraad er eenig deel aan hebbe, hoewel dit woord op aller lippen zweeft.

« Naauwelijks was de aanval op Almaden bekend, of het nationale congres heeft zich in geheim comité begeven, en welonderrigte lieden hebben ons verzekerd, dat men zich de meest beleedigende uitdrukkingen, omtrent de generaals *Rodil* en *Alaix*, veroorloofd heeft. Eenige afgevaardigden hebben zelfs gevraagd dat zij in staat van beschuldiging zouden gesteld worden.

« *Puentes*, die niets dan Spanjaarden bij zich had, moest zich, na eene dappere verdediging, twee uren later op genade en ongenade overgeven. Men zegt dat hij zich voor het hoofd geschoten heeft (2).

« De verbittering tegen het gouvernement neemt dagelijks toe; elke overwinning der karlisten doet het misnoegen hooger stijgen.

« *Mendizabal* zal, naar men verzekert, bezig over zijne financiële contracten aangevallen worden. Hij zal zich bezwaarlijk kunnen verdedigen, tenzij eene overwinning de gemoederen alvoren eenigzins tot bedaren brenge.

« De val van Almaden heeft eene zeer woelige zitting der cortes ten gevolg gehad; er zijn nadrukkelijke voorstellen gedaan om de verantwoordelijkheid van onze generaals te eischen. De minister van oorlog *ad interim* heeft in de kamer twee rapporten van *Rodil* gelezen. In de laatste verzekert die Generaal, dat, indien Almaden het nog twee dagen uitgehouden had, *Gomez* alsdan zoude aangevallen en geslagen zijn. De inneming van die stad heeft den Generaal eene hevige droefheid veroorzaakt. Hij zegt, dat hem thans niets meer overblijft dan te overwinnen, of te sterven, dat hij *Gomez* zonder verwijl gaat vervolgen enz. Deze laatste heeft zich telkens op de nadering van *Rodil* op de vlugt begeven, hetgeen wel bewijst dat hij zich niet in staat acht hem te wederstaan. Hij is werkelijk in Estramadura doorgedrongen. Den 28sten was hij te Guadalupe en *Rodil* te Meraes. Er zijn geen rapporten van *Alaix* ingekomen; men verzekert dat de Generaal zal afgezet worden. De gewone courant van eergisteren moet omtrent het gevecht met *Sanz* eene grove onwaarheid gemeld hebben, dewijl men verzekert, en ik heb brieven van Leon gezien, die zulks bevestigen, dat hij tegen die stad oprukt en dat er geen troepen zijn om haar te verdedigen.

— Men leest in den *Phare van Baijonne*:

« Het opbreken van het beleg van Bilbao heeft inderdaad den 8 plaats gehad, ten gevolge der aankomst van den generaal *Espartero* te Losa en van den kolonel *Costaneda* te Portugalette, welke laatste met 2 bataillons van het regiment van Saragossa van Santander aankwam. Een gedeelte van het karlistische leger, onder bevel van *Villareal* is den 29sten den generaal *Espartero* te gemoet getrokken; een ander dat meer bijzonder met het beleg der stad belast was, is met al het belegeringsgeschut op Durango terug getrokken. Hierbij bevond zich de Infant don *Sebastiaan*, die, ofschoon een weinig in de verte, de aanvallen op de stad bijgewoond had. Sommige lieden beweeren echter, das de karlisten nog altijd de positien van Mallona en St. Augustin inhouden en dat zij er nog onderscheidene veldstukken hebben. In de berigten omtrent dit beleg van 5 dagen, waarvan het doel was, om indien de karlisten die rijke, handelstad hadden kunnen meester worden, zich hulpbronnen te verschaffen, waarvan zij verstoken zijn, wordt gemeld, dat zij, bij deze onderneming, vrij belangrijke verliezen in manschappen moesten geleden hebben, zonder dat van den Portugeschen Brigadier *Coelha* mede te rekenen; ook verzekert men dat men onder hunne dooden tellen moet den Heer *Rochefoncault*, die den 28, toen het garnizoen van Bilbao een uitval deed, moet gesneuveld zijn.

— Ter beurze verhaalde men heden op nieuw dat de hertog *van Orleans*, zich naar Straatsburg zoude begeven. — De spaansche fondsen waren wederom dalende, op het berigt van de inname van Almaden door *Gomes* na een beleg van twee dagen. *Rodil* zou aan het gouvernement geschreven hebben, dat hij Almaden zou gered en *Gomez* achterhaald hebben, indien de stad het nog een paar dagen had kunnen houden. Te Madrid had het berigt diepen indruk gemaakt; bij de cortes had men gesproken, om de bevelhebbers aan die zijde voor het verlies der stad verantwoordelijk te stellen.

— Ter beurze van heden (7 *November*) waren genoteerd: 5 pCt. 106,05; 3 pCt. 79,25; Nap. rent. 98,25; Spanje Ardoin 20⅞, 21; Pass. 5¾, ⅞, 6; Defered. 8½; R. L. 99½.

---

(1) Het huis der Heeren *Rotschild* te Londen, heeft voor ongeveer 7 of 8 maanden met het gouvernement een contract aangegaan, volgens hetwelk zij alleen, met uitzondering van alle anderen, tot aankoop van hetgene die mijnen opleveren, geregtigd zijn.

(2) *Puentes* is kolonel der Artillerie; hij is minister onder de cortes geweest.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 6den November.

Naar een der Zwitsersche bladen, *de Federal*, verzekert, was er in Turin eene zamenzwering tegen de regering ontdekt, waarbij men, indien de bijzonderheden die men daarvan verhaalde, echt waren, zich van even verraderlijke als uitzinnige middelen had willen bedienen. Eenige der deelhebbers waren het ontvloden, anderen in verzekerde bewaring genomen.

— De Oostenrijksche Lloyds-inrigting te Triest heeft aan de regering het plan tot eene regelmatige gemeenschap door middel van stoombooten tusschen de Oostenrijksche havens, in de Jonische eilanden, Griekenland, den Archipel, Konstantinopel Smirna, Sirie en Egipte voorgelegd, en heeft deze het plan goedgekeurd en met bijzondere privilegien begunstigd. Omtrent het nut dezer onderneming voor Oostenrijk, Italie, Zwitserland en geheel Duitschland in 't algemeen en voor de deelhebbers in 't bijzonder kan wel geen twijfel bestaan. Maar er doen zich menigvuldige zwarigheden voor, welke dergelijke ondernemingen in andere streken niet in den weg staan en die voortspruiten uit de onderscheidene gezondheidsverorderingen der staten welke men aandoen moest, waaromtrent met de regeringen de noodige onderhandelingen zijn aangeknoopt. De bouw der stoombooten is reeds bevolen. Als grondbeginsel is door den raad van bestuur aangenomen, dat in alle gevallen de havens van Corfu, Athene, Syrie, Konstantinopel, Smirna en Alexandrie nevens vele andere tusschen gelegen plaatsen zullen aangedaan worden, en met grond mag men verwachten, dat binnen korten tijd de inrigting in zoover tot stand zal komen, dat men ten minste viermalen in elke maand naar de opgenoemde havens zal kunnen schrijven en van uit dezelve brieven ontvangen; terwijl voorts de onderneming bedacht zal zijn, om de daar te stellen gemeenschap nog naar vele andere rigtingen uit te breiden.

— De berigten die men te Rome wegens de verschijning der cholera te Napels ontvangen heeft zijn verontrustend; de ziekte had zich niet alleen in de stad, maar ook in de omstreken en op de nabijgelegen eilanden vertoond. Zulks had de bewoners van Rome de laatste hoop benomen van dezelve te zullen verschoond blijven.

Volgens berigten uit Konstantinopel van 5 October, in Engelsche bladen medegedeeld, was aldaar een zaakgelastigde van de Oostenrijksche Stoomvaart-Maatschappij aangekomen, ten einde bij de Porte de vergunning te verwerven, om den ouden arm en mond van den Donau tusschen Czernawoda en Kastendjé, waarvan de sporen nog aanwezig zijn, op kosten dier Maatschappij wederom bevaarbaar te maken. Op die wijze zoude de vaart van Weenen naar Konstantinopel aanmerkelijk verkort, en nog menig ander bezwaar vermijd worden, dat thans de vaart op den Donau belemmert.

— Uit Konstantinopel schrijft men van 10 October, dat men er niets meer hoorde van de aanstaande afreize met verlof van den Britschen gezant lord *Ponsonby*. — De twist tusschen de Porte en Persie ontstaan, welke onder den handelstand eene zoo groote ontsteltenis had te weeg gebragt, was naar men vernam wederom bijgelegd. De oorzaak was geweest een ontstane bloedige twist tusschen Persen en Turken in Erzerum, en welligt daarmede in verband staande oneenigheden tusschen de beide opperbevelhebbers van de thans niet ver van elkander staande wederzijdsche legers. — In de aangelegenheden der Grieksche kerk waren door de Porte onlangs eenige nieuwe verordeningen vastgesteld, waarbij de magt van den patriarch en van het synode wederom waren beperkt. — Te Konstantinopel neemt de pest steeds toe; het getal der reeds gevallen offers werd in de stad op 7000 begroot, schoon de officiele opgave maar van 2700 sprak; ook klaagde men er over zeerooverijen in de wateren van Salonichi. — Uit Alexandrie had men vernomen dat *Mehemed*-ali als naar gewoonte den winter in Kaïro ging doorbrengen.

— Te Weenen waren den 31sten October genoteerd. 5 pCt. Metall. 105⅛; 4 pCt. 99; 3 pCt. 73¾; Bankactien 1347½.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

DUITSCHLAND. — De Koning van *Beijeren* heeft aan den Beeldhouwer WOLTRECK uit *Dessau* een kolossaal marmeren borstbeeld besteld van den dichter Graaf PLATEN. Dit beeld zal te *Munchen* in de zaal, aan beroemde mannen gewijd, geplaatst worden. — Op de thans te *Berlijn* plaats hebbende tentoonstelling van voortbrengselen van Beeldende Kunsten, trekt bijzonder de aandacht eene schilderij van TH. HILDEBRAND, voorstellende *de Zonen van Eduard*, waaromtrent nog bovendien de volgende sonderlinge omstandigheid verhaald wordt. Toen de schilder zijn stuk vervaardigde, achtte hij het noodig, om het model, 't welk hij daarbij gebruikte, te omhangen met de zijden *tricots* welke de oudste der prinsen op de schilderij draagt. Hij bestelde deze bij een' Modehandelaar te *Dusseldorf*, genaamd TYRRELL. Deze, vernemende tot welk doel hem die bestelling gedaan werd, toonde zijne hoogste verwondering, dat juist hij tot die levering gekozen werd, zonder dat de kooper de reden dier bevreemding vermoeden kon. Weldra echter, vernam men, dat de man, die op last van RICHARD III de kinderen van EDUARD in den Tower te *Londen* vermoord heeft, naderhand genoodzaakt is geworden naar het vaste land de vlugt te nemen, en dat de koopman, die thans het tooisel geleverd heeft, om naar hetzelve een der vermoorden in het kunsttafereel te versieren, in eene regte lijn afstamt van den moordenaar der kinderen van EDUARD.

DENEMARKEN. — De bloemliefhebbers te *Koppenhagen* vergasten zich op dit oogenblik aan een prachtig schouwspel, hetwelk tot dus verre slechts tweemaal, in 1724 en 1745, daar ter stede is genoten. De hovenier van den kruidtuin heeft namelijk eene plant van de Amerikaansche *agave* (de zoogenaamde honderdjarige aloë) ter bezigtiging gesteld. De steel van deze plant heeft thans, nu de kleuren zich beginnen openen, eene hoogte van 18 voet en draagt, op 22 takken, nagenoeg 3000 bloemen en knoppen; de bladen breiden zich uit over eenen omtrek van 26 voet. Dit exemplaar is in *Zweden* op een adelijk landgoed in *Schonen* gewonnen, en met vele moeite benevens 300 rijksd. onkosten naar *Koppenhagen* getransporteerd; acht paarden bragten de plant naar *Malmöe* en een afzonderlijk gehuurd vaartuig voerde haar over den *Zond*.

FRANKRIJK. — De bekende Natuurkundige BIOT is dezer dagen voor de correctionele regtbank te *Clermont* gedagvaard geworden, wegens het jagen in verboden tijd. De Natuuronderzoeker voerde tot zijne verontschuldiging aan, dat hij nasporingen had willen doen omtrent het verschijnsel van het staan der honden, met welks onderzoek hij zeide zich sedert jaren bezig te houden. De regtbank echter, niet kunnende begrijpen, dat bij eene dergelijke natuurkundige proefneming een geladen jagtgeweer noodig was, heeft den Heer BIOT tot eene boete van 25 franken en de verbeurdverklaring van zijn geweer veroordeeld. — Eene wetenschap waarop de smaak van velen te *Parijs* is gevallen, is de Entomologie of Insectenkunde. Het middelpunt der beoefenaars daarvan is de *Société Entomologique*, onder welker leden men edelen en burgers en militairen en geleerden en handwerkslieden, inzonderheid zilver- goud- en kopersmeden vindt, die men in de omstreken van *Parijs* en in de bosschen van van *Fontainebleau* met hunne vang-instrumenten ziet rondzwerven. Soms ziet men een ouden krijgsman met een goede vangst kevers en rupsen even gelukkig te huis keeren, als vroeger na eenen roemrijken veldtogt. De *Société Entomologique*, onderhoudt verscheidene reizigers buitenslands, als onder anderen een jong natuuronderzoeker PICARD, die voor weinige maanden naar de *Senegal* is vertrokken, om in die streken gedurende een paar jaren insecten te verzamelen.

BELGIË. — Terwijl de Heer VAN WEST, onder den titel van *Grammaire Belge* eene Nederduitsche Spraakkunst in 't licht geeft, en daardoor erkent, dat voor 't minst niet het Fransch de nationale taal der *Belgen* is, geeft het *Journal des Flandres* berigt van eene tweede vergadering door de *Maatschappij ter bevordering der Nederlandsche tael- en letterkunde*, op den 4den dezer in het hotel van den Minister van Binnenlandsche Zaken gehouden, waarin tot de uitgave van een tijdschrift besloten is, bestemd om de ware gronden van de Nederlandsche taal in 't licht te stellen. In dit berigt, door de *Emancipation* overgenomen, wordt gezegd, dat de werkzaamheden der genoemde Maatschappij zeer belangrijk kunnen worden voor de *Belgische nationaliteit*. Onder de leden der Maatschappij telt men de Heeren J. F. WILLEMS, J. J. DE SMES, SERRURE en PH. BLOMMAERT.

NEDERLANDEN. — Niet lang geleden werd het eerste deel aangekondigd der *Biopraphisch-historische Studiën* van ERNST MÜNCH, te *Stuttgart* uitgegeven; thans is daarvan een tweede deel uitgekomen, waarin de volgende stukken voorkomen betrekkelijk de Nederlandsche Geschiedenis: 1. *Historische Parallelen und Zeitstimmen, Belgien und die Belgier betreffend*; 2. *Zur Geschichte des Lebens, des Charakters und der Regierung König Wilhelms I der Niederlande*; 3. *die Ereignisse zu Brüssel im Septbr.* 1830; 9. *Beiträge zur Geschichte der Meerfahrt König* PHILIPPS *des Schönen im jahr* 1506; 10 *Floris von Montmoreny, Herr Montigny*. — Door het Genootschap van Proefondervindelijken Landbouw in de Provincie Vriesland is de volgende Prijsvraag uitgeschreven:

Het genootschap van Proefondervindelijken Landbouw in *Vriesland*.

Overwegende, dat het tot nalating van nutteloze proeven, en dus tot besparing van kosten van belang kan zijn te weten, wat in deze Provincie en elders in ons Vaderland in het vak van den Landbouw reeds bestaat, en door de ondervinding of gewettigd of verworpen is.

Overwegende dat, eene beschrijving van den Landbouw in de onderscheidene Provinciën, tot de regte kennis daarvan en dus tot dat doel kan leiden, zoowel als tot het aanbrengen van die verbeteringen in onzen landbouw, welke men hier nog niet kent, maar elders proefondervindelijk bewezen zijn, met voordeel te kunnen worden aangewend.

Overwegende, dat zoodanige beschrijvingen onder de nuttigste en minkostbare hulpmiddelen, tot verbetering van den Landbouw kunnen en moeten gerekend worden.

Looft uit, deszelfs dubbelde Zilveren Medaille, voor de bestgekeurde uitvoerige beschrijving van den Landbouw in de Provincie *Vriesland*, welke voor den 31 Mei 1837 aan het Bestuur van het Genootschap zal zijn ingezonden.

Eene dito Medaille, voor eene gelijke beschrijving in de Provincie *Noord-Braband*.

Eene dito Medaille, voor gelijke beschrijving in de Provincie *Zeeland*.

In overeenstemming met de ten dezen vooruitgezette overwegingen, kan het doel des Genootschaps wel geen ander zijn, als om eene algeheele en uitvoerige beschrijving te ontvangen van alles, wat Landbouw kan genoemd worden, daartoe behoort, en met denzelven in een direct en noodzakelijk verband staat; — het antwoord zal dus behooren te omvatten, niet alleen eene naauwkeurige beschrijving van de hoofdzakelijke grondsoorten, derzelver behandeling, of bearbeiding, en meerdere of mindere geschiktheid, tot het onderhouden van deze of gene veesoorten,

het voortbrengen van deze of gene vruchten; maar ook eene beschrijving van alle veesoorten; derzelver geschiktheid tot bereiking van het doel, waartoe zij gebezigd worden, en mogelijk veredeling. — Eene beschrijving van alle verbouwd of geteeld wordende producten; als granen, aardappelen, zaden, tuinvruchten, vruchtboomen, houtgewassen, zoowel als eene beschrijving van alle boeren gereedschappen en Machinerie bij den Landbouw in gebruik, met opgaaf van derzelver meerdere of mindere voortreffelijkheid; — alles zooveel mogelijk theoretisch en practisch, en dus op eene wetenschappelijke manier behandeld.

Dit verhindert evenwel niet, dat minder omvattende beschrijvingen, bijvoorbeeld: Eene afzonderlijke beschrijving of opgaaf van alle de voortbrengselen van den Akkerbouw, met derzelver resultaten. Eene beschrijving van de veesoorten, veeteelt, en zuivelmakerij, met opgaaf van derzelver meerdere of mindere voortreffelijkheid en geschiktheid tot veredeling en verbetering. Eene beschrijving van de houtsoorten en houtteelt. Eene beschrijving van alle de bij den Landbouw in gebruik zijnde werktuigen en gereedschappen, en derzelver trap van volmaaktheid; in één woord, iedere beschrijving van dezen of genen bijzonderen hoofdtak van den Landbouw, aan het Genootschap aangenaam zal zijn te ontvangen; en dat de beste en voldoend gekeurd wordende beschrijving van iederen hoofdtak, voor elk der opgegevene Provincien, met de *gewone Medaille* zal worden vereerd.

De verhandelingen moeten franco gezonden worden bij den Secretaris des Genootschaps te *Huizum*, bij *Leeuwarden*, voor den 31e Mei 1837.

Dezelve moeten met eene spreuk geteekend zijn, vergezeld van een verzegeld billet, *waarop* de spreuk der verhandeling staat uitgedrukt, en *waarin* den naam en de woonplaats van den inzender, voluit geschreven staat.

169ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

VIJFDE KLASSE.

11de Trekking : N°. 11196, een prijs van *f* 1000.
12de —— N°. 658, een prijs van *f* 1500.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (8 *November*) waren genoteerd: Werkel. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $52\frac{11}{16}$, $\frac{1}{4}$; dito. 5 pCt. 100; Kansb. $21\frac{3}{4}$; Amort.-Sijnd. $4\frac{1}{2}$ pCt. $94\frac{5}{8}$; Handl. $175\frac{1}{2}$, $177\frac{1}{2}$, $176\frac{3}{4}$, 177; Ardoins 85 £, $21\frac{1}{8}$, $20\frac{7}{8}$; dito coup. 38, 34, 35.

, Getrouwd:

CONSTANTIJN JOHANNES VORSTERMAN VAN OYEN

EN

ADRIENNE HENRIETTE LOUIZE BEATRIX PAPE.

TILBURG, 9 November 1836.

Men gelieve deze voor algemeene en bijzondere kennisgeving aan te nemen.

, Men verlangt dadelijk binnen *Breda*, EENE BEKWAME DIENSTMEID, van middelbare jaren, die bewijzen van braaf en zedelijk gedrag kan produceeren. Nader onderrigt hieromtrent bij de Uitgevers dezer.

, De Ondergeteekende, door aankoop, *alleen* eigenaar geworden zijnde van de alhier ter stede onder de Firma van SCHNECK & C°. canterende TEGEL- of STEENTJES-BAKKERIJ en STEEN-KOOPERIJ, op de Lauriergracht N°. 6 alhier, en tevens belast zijnde met de Likwidatie der loopende zaken, heeft de eer daarvan aan de geëerde Begunstigers dezer Affaire kennis te geven en zich bij voortduring in derzelver gunst aan te bevelen.

AMSTERDAM,
15. October 1836.

F. C. RADIJS.

JOHANNES DE BERGH, openbaar Notaris, residerende te 's Hertogenbosch, zal voor zijne principalen, op Donderdag den 24sten November 1836, provisioneel en drie weken daarna, op Donderdag den 15den December daaraanvolgende, finaal, telken dage des avonds ten 6 ure, in het *Oud Stads-Koffijhuis*, staande aan de Markt, neven het Stadhuis te 's Hertogenbosch, bewoond bij F. M. HORMANN, in het openbaar Verkoopen:

De Heerlijkheid ASTEN en OMMELEN,

met al daartoe behoorende Regten en Geregtigheden, Jagt, Visscherij, Chijnsen, Pachten enz., het Kasteel en verdere gebouwen, Bouwhoeven, Hooi-, Wei- en Bouwlanden, Houtbosschen, Lanen, Dreven en Cingels, alles aan of bij elkander gelegen, ter grootte van omtrent 70 Bunders; voorts de Koorn-Wind-Molen en eindelijk de Grove- en Smaltienden, alles gelegen onder Asten, arrondissement Eindhoven, provincie Noord-Brabant, 9 uren van 's Hertogenbosch, 4 uren van Eindhoven, 2 uren van Helmond en ¼ uur der Zuid-Willemsvaart.

De voorschreve goederen zijn bij gedrukte billetten in zes koopen omschreven en zullen ook in massa worden geveild.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten kantore van voorn. Notaris DE BERGH te 's Hertogenbosch, alsmede bij den Heer FRENCKEN, Burgemeester te Asten.

VERKOOPING.

Heeren BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad Nijmegen, zullen, als daartoe, bij Raadsbesluit van den 28sten October 1836, gemagtigd, op den 2den December 1836, des voormiddags ten tien ure, op het Raadhuis te Nijmegen, door den Heer Eersten Stads-Secretaris doen brengen in voorloopige veiling, om veertien dagen daarna, te weten: den 16den der maand December 1836, finaal te worden Verkocht, de hierna te omschrijven Onroerende Goederen, gelegen:

Onder Groesbeek.

1°. Den BOUWHOF, *de St. Janshof* genaamd, thans in gebruik bij *A. Hopman*, bestaande in eene Boerenwoning, een groote en twee kleine Schuren; voorts Tuin, Boomgaard, Bouw- en Groesland, Akkermaalsbosch en Heide, volgens den perceelsgewijzen kadastralen legger der gemeente Groesbeek, groot te zamen vijftig bunders, vier roeden, zeven-en-tachtig ellen. Deze Hof zal, behalve in massa, perceelsgewijze ter veiling worden aangeboden.

2°. Het ELZENBOSCH, in het Broek gelegen, thans bij den genoemden *A. Hopman* in gebruik, volgens den perceelsgewijzen kadastralen legger der gezegde gemeente, groot acht bunders, twee-en-dertig roeden, veertig ellen.

Onder Malden.

3°. Den BOUWHOF, genaamd: *de Berkenbosch* of *Berkenhof*, bestaande in Huis en Hof, met Schuur, Bakoven, Varkenskot, Karschuurtje en Put; voorts Bouw- en Weiland, zijnde het laatste genaamd: *de Paardskamp*, mitgaders Houtgewas en Heidegrond, geregtigd tot de Weijerij op het Gemeente-broek, volgens den perceelsgewijzen kadastralen legger, groot te zamen vijf-en-twintig bunders, veertig roeden, zestig ellen; thans in pacht gebruikt wordende bij *Jan Broekman*.

4°. Den BOUWHOF, genaamd: *het Groote Jagthuis*, bestaande in een bijzonder groot en hecht Huis, Schuur, Bakoven, Put en Tuin; voorts Bouwland, Houtgewas en Heidegrond, geregtigd tot de Weijerij op het Gemeente-broek, volgens den perceelsgewijzen kadastralen legger, groot te zamen zestien bunders, een-en-veertig roeden, negen-en-twintig ellen; thans in pacht gebruikt wordende bij de Weduwe *Jan Poelen*.

5°. Den BOUWHOF, genaamd: *het Kleine Jagthuis*, bestaande in Boerenwoning, Schuur, Put, Bakoven en Tuin; voorts Bouwland, Houtgewas en Heidegrond, geregtigd tot de Weijerij op het Gemeente-broek, volgens den perceelsgewijzen kadastralen legger, groot te zamen twaalf bunders, twee-entwintig roeden, zestig ellen; thans in pacht gebruikt wordende bij de Weduwe *Johannes Toonen*.

Onder Heumen.

6°. Den BOUWHOF, genaamd: *den Blakenberg*, bestaande in Boerenwoning, Schuur, Varkenskot, Bakoven, Put en Tuin; voorts Bouwland, Houtgewas en Heidegrond, geregtigd tot de Weijerij op het Gemeente-broek, volgens den perceelsgewijzen kadastralen legger, groot te zamen negentien bunders, vijf-en-dertig roeden, negentig ellen; thans in pacht gebruikt wordende bij *Hendrik Gerrits*.

7°. Een stuk WEILAND, *de Blakenbergerbeemd* genaamd, volgens den kadastralen perceelsgewijzen legger, groot één bunder, zeven-en-tachtig roeden, dertig ellen; thans in gebruik bij *Hendrik Gerrits* voornoemd.

8°. Den BOUWHOF, *de Kivitshof* genaamd, bestaande in Boerenwoning, Schuur, Varkenskot, Bakoven en Tuin; voorts Bouw- en Weiland, Houtgewas en Heidegrond, geregtigd tot de Weijerij op het Gemeente-broek, volgens den perceelsgewijzen kadastralen legger, groot te zamen drie-en-twintig bunders, eene roede, negentig ellen; thans in pacht gebruikt wordende bij *Jan Poelen*.

9°. De KIVITSHOFSCHE KAMPEN: te weten:

Eerste Perceel, zijnde WEILAND, groot één bunder, vijf roeden, zeventig ellen.

Tweede Perceel, mede WEILAND, groot twee bunders, vijf-en-veertig roeden, zestig ellen.

Beide deze percelen ook *in Massa*.

onder Oosterhout.

en 10°. De STADS-BOUWING aldaar, bestaande in eene groote welingerigte Boerenwoning, twee ruime Schuren, Bergen, Bakhuis, acht-en-vijftig bunders, één-en-zestig roeden, veertig ellen Bouwland, acht-en-twintig bunders, acht roeden, veertig ellen Weiland, twee bunders, zes-en-tachtig roeden Wilgenbosch en Tuin, Boomgaard en Erf, twee bunders, zes-en-twintig roeden, tien ellen, volgens den perceelsgewijzen kadastralen legger, groot te zamen één-en-negentig bunders, een-en-tachtig roeden negentig ellen thans in pacht bij *H. van den Toorn*.

De voorwaarden van verkoop berusten ter inzage op de Stedelijke Secretarie, terwijl acht dagen vóór den inzet en acht dagen voor den toeslag, dagelijks, uitgezonderd Zon- en Feestdagen, aanwijzing en inlichting op de plaatsen zelve kan worden verkregen, te weten: te Groesbeek, bij den Heer MONTENBERG; te Heumen en Malden, bij den Heer G. MOS, en te Oosterhout, bij JAN DERKSEN, op de Bouwing, alwaar ook afschriften van de Veilings-voorwaarden zullen voorhanden zijn.

ZEGT HET VOORT.

, Bij C. A. VIEWEG, te Nijmegen is uitgegeven:

DE HOOP, Dichtstuk von *Th. Campbell*, vrij gevolgd naar het Engelsch door *G. E. van Oosten van Staveren*, op klein schrijfmediaan-papier. Prijs *f* 1,20.

Dit laatste werk van den, dezer dagen, overleden *van Oosten van Staveren*, kan niet anders dan algemeene belangstelling wekken.

Gemelde Boekdrukker C. A. VIEWEG verlangt ten spoedigste een LETTERZETTER, zijn Vak kundig en vast Werk begeerende. Brieven *franko*.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers,